



№ ____ 695/о ____

ПРИКАЗ

Б О Е Р Ы К

«__02__» ____ 06 ____ 2025__

«Березовка нефть ятмасын төзекләндерү.
«Ямашнефть» НГЧИ. 2023 ел» объекты
буенча территорияне планлаштыру
проектын һәм территорияне ызанлау
проектын раслау турында

Территориянең тотрыклы үсешен тәмин итү максатларында, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 42, 43, 45 һәм 46 статьялары, «Шәһәр төзелеше эшчәнлегенә өлкәсендә Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренең жирле үзидарә органнары һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары арасында вәкаләтләрне яңадан бүлү турында» 2023 елның 23 декабрендәге 131-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хужалыгы министрлыгының «Территорияне планлаштыру һәм ызанлау проектларын әзерләү турында» 2024 елның 15 июлендәге 206/о номерлы боерыгы, 2025 елның 10 гыйнварыннан гавами тыңлаулар беркетмәләрен һәм гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмәне исәпкә алып, боерык бирәм:

1. «Березовка нефть ятмасын төзекләндерү. «Ямашнефть» НГЧИ. 2023 ел» линия объектын урнаштыруны күздә тоткан территорияне планлаштыру проектын һәм территорияне ызанлау проектын расларга (кушымтада бирелә).

2. Территорияләргә үстерү департаментының Агломерацияләргә үстерү идарәсенең Әлмәт агломерациясен үстерү бүлегенә (О.М.Минһажетдиновага) түбәндәгеләргә тәмин итәргә:

әлегә боерыкны Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Башкарма комитеты җитәкчесенә, Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Сәрән авыл җирлегенә башлыгына, Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының Борискино авыл җирлегенә башлыгына, Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының Кузайкино авыл җирлегенә башлыгына, Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының Яңа Троицкий авыл җирлегенә башлыгына ул үз көченә кергән көннән алып җиде календарь көннән дә соңга калмыйча җибәрүне;

әлеге боерыкны үз көченә кертгән көннән жиде календарь көннән дә соңга калмыйча Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хужалыгы министрлыгының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында урнаштыруны;

әлеге боерыкны «Татарстан Республикасы шәһәр төзелеше эшчәнлеген мәгълүмати тәмин итү» Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат системасында ул басылып чыккан көннән алып 10 эш көне эчендә урнаштыруны.

3. Юридик бүлектә (Р.И.Кузьминга), дәүләт теркәвенә алу өчен, әлеге боерыкның Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгына жибәрелүен тәмин итәргә.

4. Әлеге боерык рәсми басылып чыккан көннән үз көченә керә дип билгеләргә.

5. Әлеге боерыкның үтәлешен тикшереп торуны Территорияләрне үстерү департаментының Агломерацияләрне үстерү идарәсе башлыгы С.А.Рыбаковка йөкләргә.

Министр урынбасары



В.Н.Кудряшев

Татарстан Республикасы
Төзелеш, архитектура һәм торак-
коммуналь хужалыгы
министрлыгының 02.06.2025 ел,
№ 695/о__ боерыгы белән
расланды

«Березовка нефть ятмасын төзекләндерү.
«Ямашнефть» НГЧИ. 2023 ел» объекты буенча
территорияне планлаштыру проекты

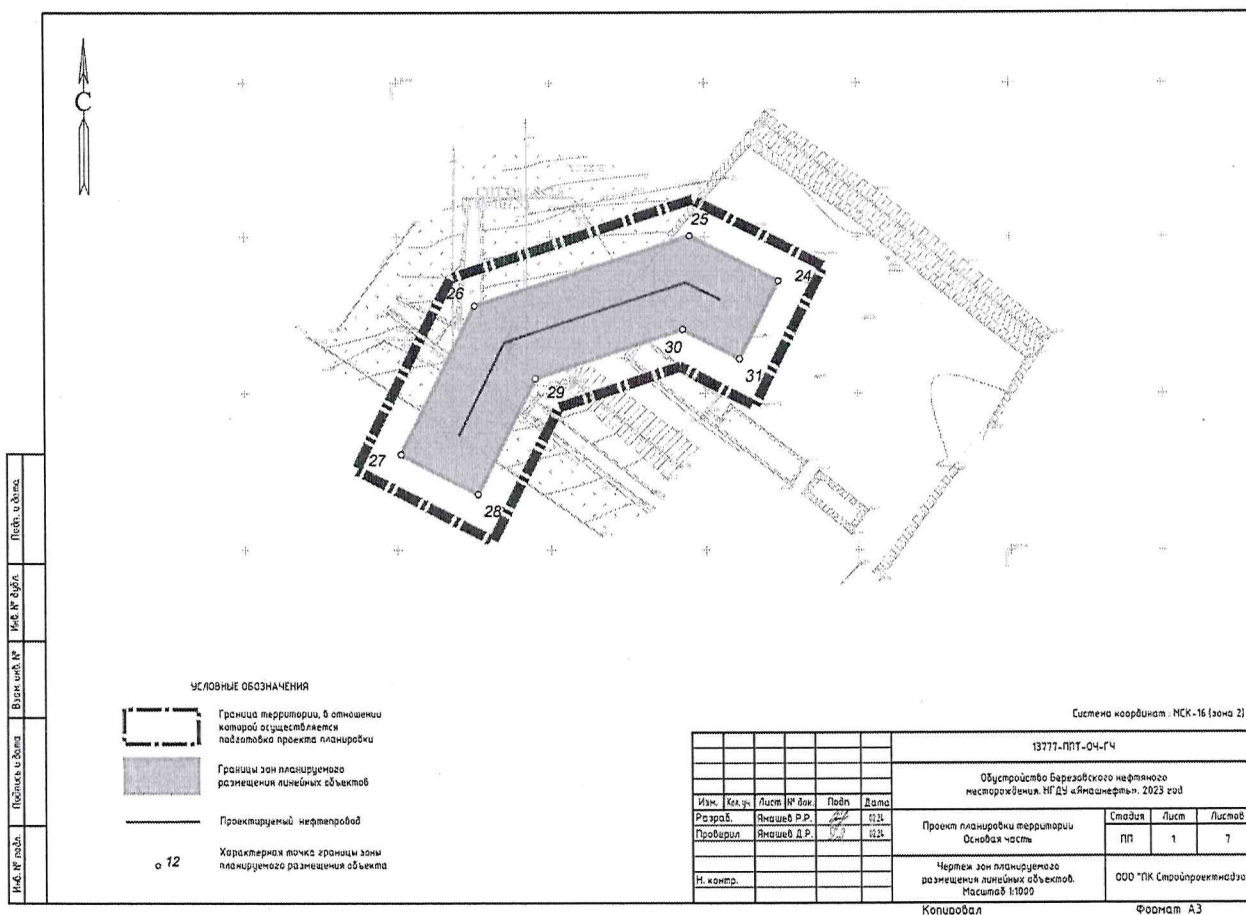
Бүлек номеры	Атамасы	Искәrmә
1	1 бүлек. Территорияне планлаштыру проекты. График өлеше	
2	2 нче бүлек. Линия объектларын урнаштыру турында нигезләмә	
3	3 нче бүлек. Территорияне планлаштыру проектын нигезләү буенча материаллар. График өлеше	китерелми
4	4 нче бүлек. Территорияне планлаштыру проектын нигезләү буенча материаллар. Аңлатма язуы	китерелми

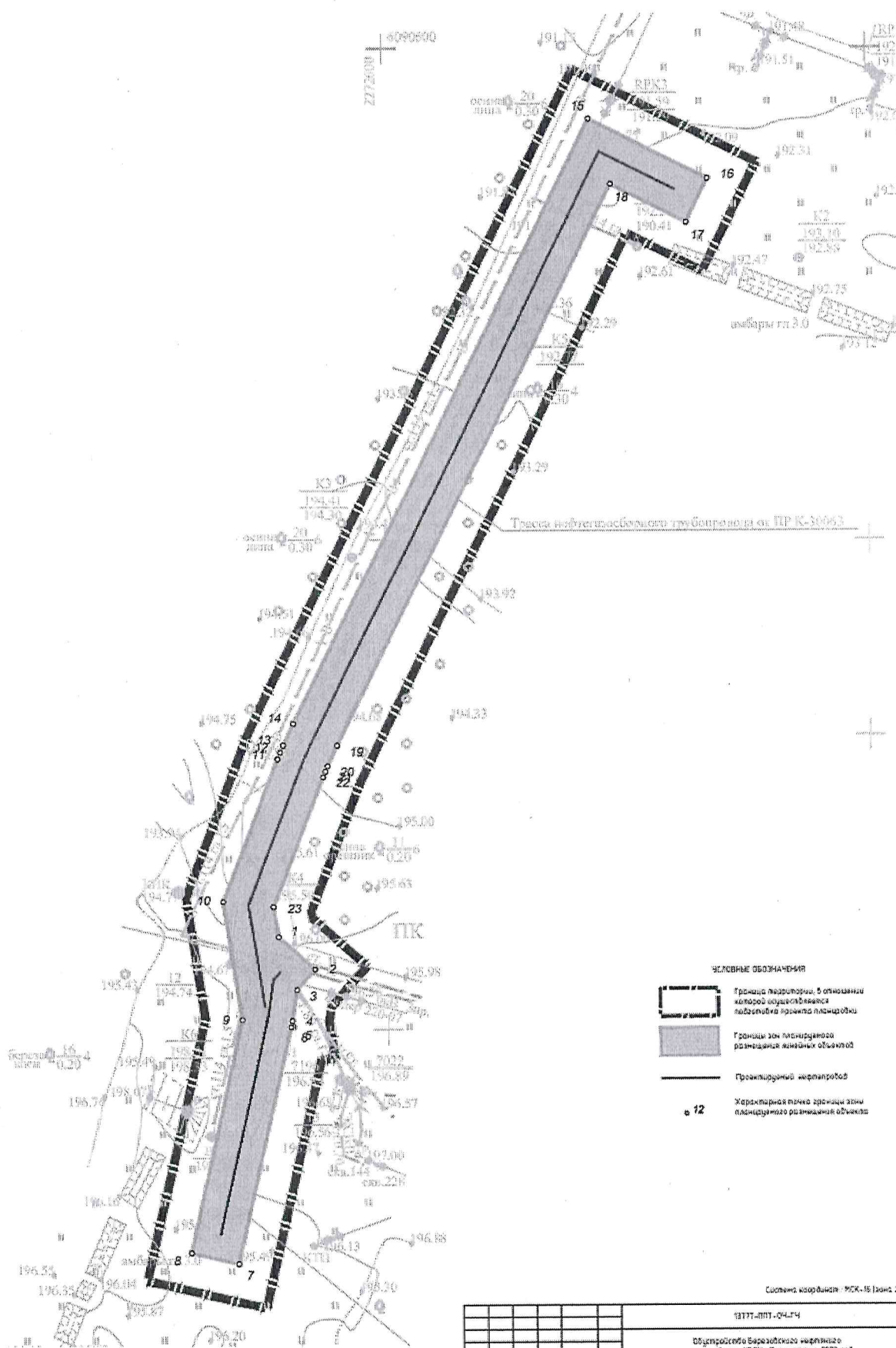
**«Березовка нефть ятмасын төзекләндерү.
«Ямашнефть» НГЧИ. 2023 ел»**

1 бүлек. Территорияне планлаштыру проекты.
График өлеше

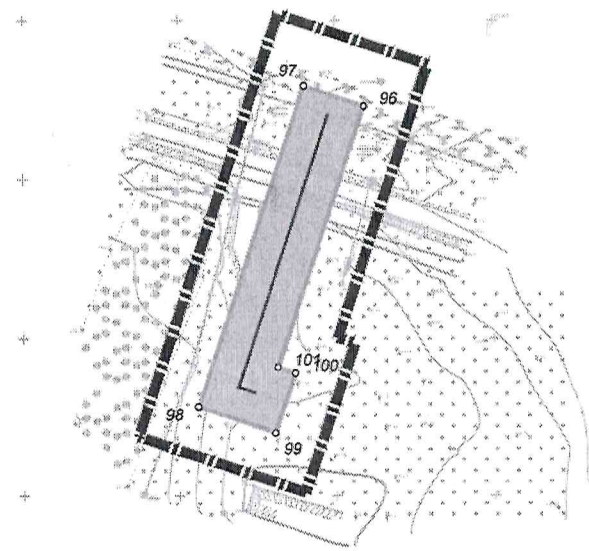
Кызыл линияләр сызымының булмавы турында аңлатма язуы

«Березовка нефть ятмасын төзекләндерү. «Ямашнефть» НГЧИ. 2023 ел» линия объектын урнаштыруны күздә тоткан территорияне планлаштыруның эшләнә торган проектында кызыл линияләр сызымын әзерләү гамәлдәге кызыл линияләр булмау сәбәпле таләп ителми. Нигезләү – Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 1 статьясындагы 11,12 пунктлары нигезендә проектлана торган объект гомуми файдалану территориясе булып саналмый. Территорияне планлаштыру буенча документация эшләү кысаларында шулай ук кызыл линияләр билгеләү каралмаган.



[illegible]

Имя, И. Ф. Фамилия
Подпись
Дата



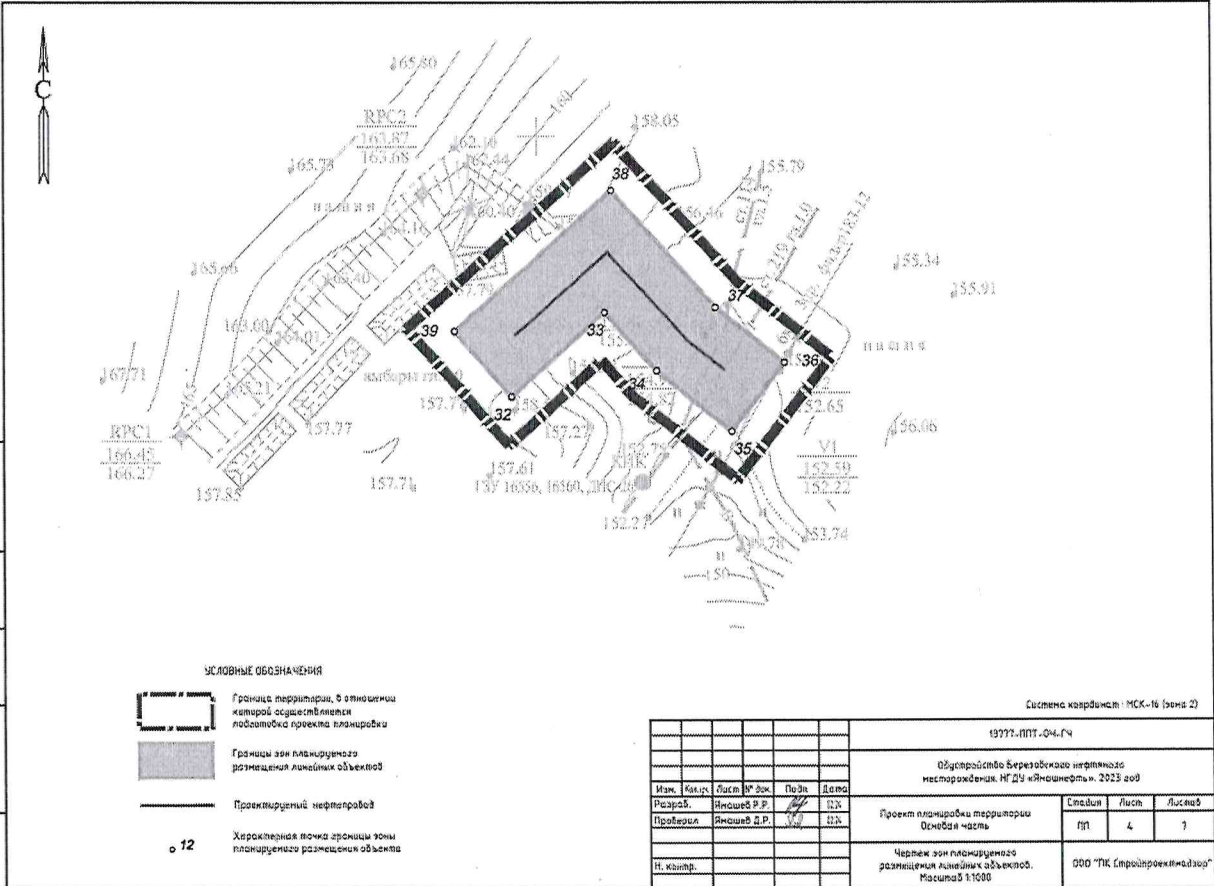
УСЛОВНЫЕ ОБОЗНАЧЕНИЯ

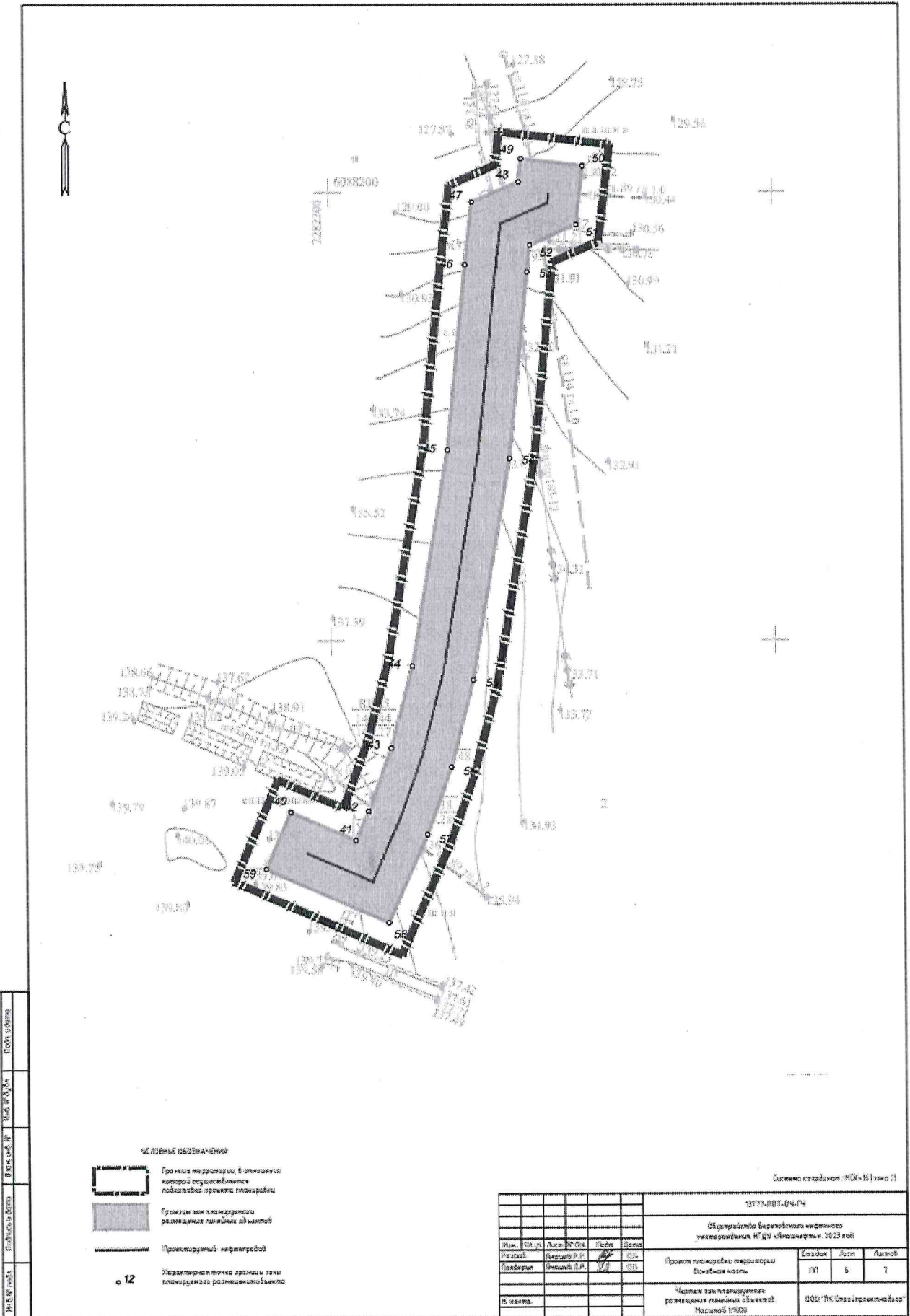
- Граница территории, в отношении которой осуществляется подготовка проекта планировки
- Границы зон планируемого размещения линейных объектов
- Проектный нефтепровод
- Характерная точка границы зоны планируемого размещения объекта

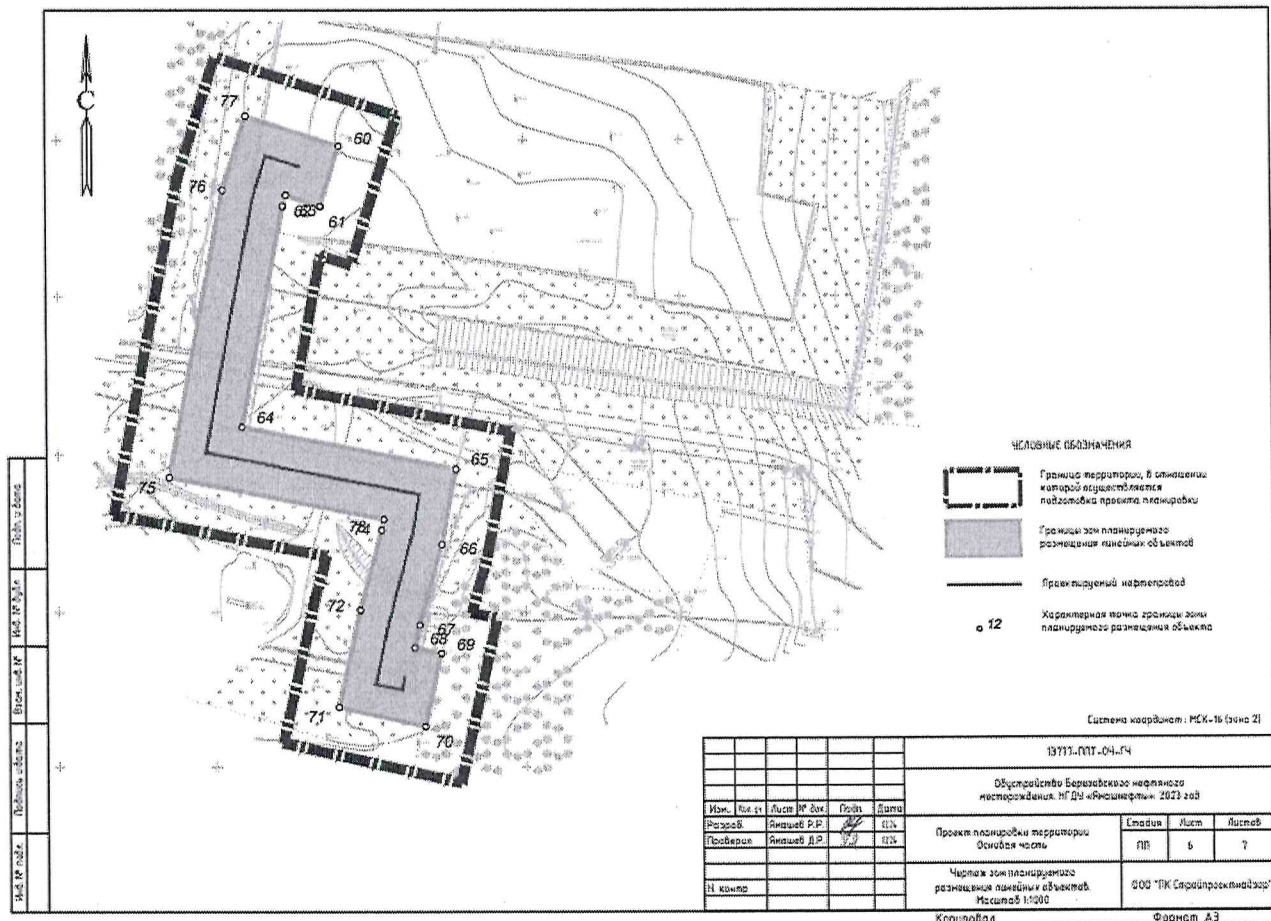
Система координат - МСК-16 (зона 21)

19777-ПНТ-04-ГЧ					
Обустройство берегоукрепительного нефтяного месторождения НГДУ «Ямало-Ненец» 2023 год					
Изм.	Изм. №	Лист	Итого	Подп.	Вет.
Рисован	Ямалов Р.Р.	1/1	1/1	1/1	1/1
Проектиров	Ямалов Р.Р.	1/1	1/1	1/1	1/1
Проект планировки территории				Етап	Лист
Основная часть				ПН	3
Чертеж зон планируемого размещения линейных объектов. Масштаб 1:1000				ООО "ПК «Проектно-инженерный центр»	Листов
Копировал				Формат А3	

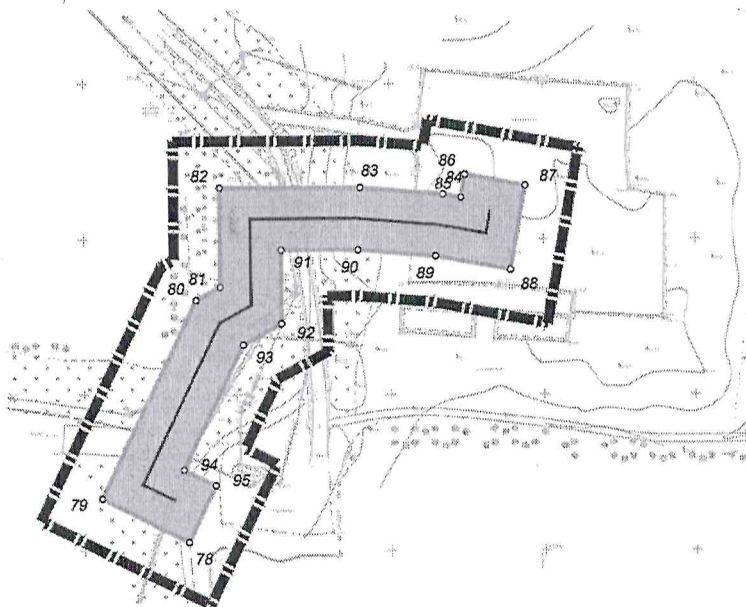
Изд. № 001	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 002	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 003	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 004	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 005	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 006	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 007	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 008	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 009	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 010	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 011	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 012	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 013	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 014	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 015	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 016	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 017	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 018	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 019	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 020	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 021	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 022	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 023	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 024	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 025	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 026	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 027	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 028	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 029	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 030	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 031	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 032	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 033	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 034	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 035	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 036	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 037	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 038	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 039	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 040	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 041	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 042	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 043	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 044	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 045	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 046	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 047	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 048	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 049	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 050	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 051	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 052	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 053	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 054	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 055	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 056	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 057	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 058	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 059	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 060	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 061	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 062	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 063	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 064	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 065	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 066	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 067	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 068	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 069	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 070	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 071	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 072	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 073	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 074	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 075	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 076	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 077	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 078	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 079	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 080	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 081	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 082	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 083	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 084	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 085	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 086	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 087	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 088	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 089	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 090	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 091	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 092	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 093	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 094	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 095	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 096	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 097	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 098	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 099	Год изд. 2023	Лист 12
Изд. № 100	Год изд. 2023	Лист 12







Имя, Фамилия	Подпись, дата	Время, дата	Имя, Фамилия	Подпись, дата



УСЛОВНЫЕ ОБОЗНАЧЕНИЯ

- Граница территории, в отношении которой осуществляется подготовка проекта планировки
- Границы зон планируемого размещения линейных объектов
- Проектируемый нефтепровод
- Характерная точка границы зоны планируемого размещения объекта

а 12

Система координат: МСК-16 (зона 2)

13777-ППП-04-ГЧ					
Обустройство Березовского нефтяного месторождения, НГДУ «Ямалнефть», 2023 год					
Изм.	Возв.	Лист	№ док.	Подп.	Дата
Разработ.	Ямашев Р.Р.	1/1	1/1	1/1	1/1
Проверил	Ямашев Д.Р.	1/1	1/1	1/1	1/1
И. контр.					
Проект планировки территории				Статус	Лист
Основная часть				ПП	7
Чертеж зон планируемого размещения линейных объектов				ООО «ГК Стройпроектнабзор»	
Масштаб 1:1000				Формат А3	
Копировал					

**«Березовка нефть ятмасын төзекләндерү.
«Ямашнефть» НГЧИ. 2023 ел»**

2 нче бүлек. Линия объектларын урнаштыру турында нигезләмә

Кулланылган кыскартулар исемлеге

БГ – тарак блогы;

ГСМ – ягулык-майлау материаллары;

СМР – төзелеш-монтаж эшлэре;

ККК – каты коммуналь калдыклар.

ГЗУ – төркемле үлчәү жайланмасы;

СПТ – пыяла-пластик торба;

ПР – үсеш мәйданчыгы;

ГО – гражданнар оборонасы;

РД – житәкче документ.

1. Урнаштыру планлаштырыла торган линия объектларының исеме, төп характеристикалары һәм билгеләнеше

Нефть-газ жыю торбаүткәргече ПР К-30143 алып ГЗУ-16560Д гамәлдәге нефть үткәргеченә кадәр – трассаның озынлыгы 94.52 м, фаразланган тирәнлегә 1,8 м, торбалар материалы СПТ Ø81,8x2,8.

Нефть-газ жыю торбаүткәргече ПР К-30093 алып №11724 скв. башлап проектлана торган нефть үткәргеченә кертәп утырту ноктасына кадәр – трассаның озынлыгы 193.42 м, фаразланган тирәнлегә 1,8 м, торбалар материалы СПТ Ø81,8x2,8.

Нефть-газ жыю торбаүткәргече ПР К-30072 алып ГЗУ-37 гамәлдәге нефть үткәргеченә кадәр – трассаның озынлыгы 96.02 м, фаразланган тирәнлегә 1,8 м, торбалар материалы СПТ Ø81,8x2,8.

Нефть-газ жыю торбаүткәргече ПР К-30063 алып №7196 скв. алып гамәлдәге нефть үткәргеченә кадәр – трассаның озынлыгы 417.13 м, фаразланган тирәнлегә 1,8 м, торбалар материалы СПТ Ø81,8x2,8.

Нефть-газ жыю торбаүткәргече ПР К-2120 алып ГЗУ-50Д башлап ГЗУ-14 кадәр гамәлдәге нефть үткәргеченә кадәр – трассаның озынлыгы 107.53 м, фаразланган тирәнлегә 1,8 м, торбалар материалы СПТ Ø81,8x2,8.

Нефть-газ жыю торбаүткәргече ПР К-30089 алып БГ-16540 алып гамәлдәге нефть үткәргеченә кадәр – трассаның озынлыгы 254 м, фаразланган тирәнлегә 1,8 м, торбалар материалы СПТ Ø81,8x2,8.

Нефть-газ жыю торбаүткәргече ПР К-7003 алып №7196 скв. алып гамәлдәге нефть үткәргеченә кадәр – трассаның озынлыгы 110,31, фаразланган тирәнлегә 1,8 м, торбалар материалы СПТ Ø81,8x2,8.

Нефть-газ жыю торбаүткәргече ПР К-30098 алып БГ-16556Г алып гамәлдәге нефть үткәргеченә кадәр – трассаның озынлыгы 359.37 м, фаразланган тирәнлегә 1,8 м, торбалар материалы СПТ Ø81,8x2,8.

2. Территорияләрендә линия объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары билгеләнә торган Россия Федерациясе субъектлары исемлегә, Россия Федерациясе субъектлары составындагы муниципаль районнар, шәһәр округлары исемлегә, федераль әһәмияттәге шәһәрләрнең жирлекләре, торак пунктлары, шәһәр эчендәге территорияләре исемлегә

Территорияне планлаштыру буенча әлеге проект белән Әлмәт муниципаль районы чикләрендә Кузайкино, Сәрән, Борискино, Яңа Троицкий авыл җирлекләре җирләрендә линия объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары билгеләнә.

- гомуми озынлыгы – 2.510 км булган нефть-газ җыю торбаүткәргече;

Эшләр районына иң якын торак пунктлар:

- Борискино авылы тикшерү мәйданыннан 2 км төньяк-көнчыгыштарак урнашкан;

- Борискино авылы тикшерү мәйданыннан 2.16 км көньяк-көнбатыштарак урнашкан;

- Кузайкино авылы тикшерү мәйданыннан 1.89 км көньяк-көнбатыштарак урнашкан;

- Кузайкино авылы тикшерү мәйданыннан 2.78 км көньяктарак урнашкан.

3. Линия объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләренен характерлы нокталары координаталары исемлеге (китерелми)

4. Планлаштырыла торган урнаштыру зоналары чикләрендә линия объектлары составына керүче капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары

Территорияне планлаштыру буенча әлеге документациядә планлаштырыла торган зоналар чикләрендә линия объектлары составына керә торган капитал төзелеш объектларын төзү һәм реконструкцияләү каралмаган.

5. Капитал төзелешнең сакланып калучы объектларын линия объектларын урнаштыруга бәйле рәвештә мөмкин булган тискәре йогынтыдан яклау чараларын гамәлгә ашыру кирәклеге турында мәгълүмат

Нефть-газ җыю торбаүткәргече, тикшерү материалларына караганда, җир асты коммуникацияләре – суүткәргечләренә, электр линияләрен һәм юлны кисеп үтә.

Территорияне планлаштыру проектында нефть үткәргечләр урнаштыруга бәйле рәвештә капитал төзелешнең сакланып калучы объектларын тискәре йогынтыдан яклау буенча түбәндәге чаралар каралган:

- нефть-газ җыю торбаүткәргечләре гамәлдәге коммуникацияләрдән түбәнрәк салына;

- проектлана торган нефть үткәргечнең гамәлдәге коммуникацияләр һәм автомобиль юлы белән кисешкән урыннарында корыч торбадан саклагыч футлярлар каралган;

- гамәлдәге коммуникацияләр һәм автомобиль промысел юлы белән кисешкән урыннардагы торба үткәргеч участоклары агым эзләгеч белән приборларны эшләтеп жибөрү алдыннан диагностикалауга дучар ителергә тиеш;

- капитал төзелеш объектларының саклау зоналары территорияләреннән файдалану режимы таләпләрен үтәүне исәпкә алып, төзелеш процессында эшләр башкаруны оештыру.

6. Линия объектларын урнаштыруга бәйле рәвештә мәдәни мирас объектларын мөмкин булган тискәре йогынтыдан саклап калу чараларын гамәлгә ашыру кирәклегенә турында мәгълүмат

Татарстан Республикасы Мәдәни мирас объектларын саклау комитетының дәүләт тарихи-мәдәни экспертизасы актына 26.08.2024 ел, №01-04/4829 бәяләмәсә нигезендә планлаштыру проекты территориясә бүгенгә көнгә өлешчә тикшерелгән. Шуңа ук вакытта планлаштыру проектын әзерли торган территория һәм тикшеренү объекты территориясә өлешчә туры килми. Кишәрлекләрдә ачылган мәдәни мирас объектларының аермалыклары булмау турында Комитет бәләмәләре юк. Бәян ителгәннәренә исәпкә алып, заказ бирүче, «Россия Федерациясә халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкәрләре) турында» 2002 елның 25 июнендәгә 73-ФЗ номерлы федераль законның 28, 30, 31, 32, 36, 45¹ статьялары нигезендә, жир эшләре һәм төзелеш эшләре башланганчы ятма урыннарында түбәндәгеләренә бурычлы:

- «Россия Федерациясә халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкәрләре) турында» 2002 елның 25 июнендәгә 73-ФЗ номерлы федераль законның 45¹ статьясында билгеләнгән тәртиптә жир, төзелеш, хужалык һәм башка эшләргә йогынты ясарга тиешле жир кишәрлегенә археологик разведка юлы белән тарихи-мәдәни экспертиза үткөрүне һәм финанслауны тәмин итәргә;

- Комитетка жир, төзелеш, хужалык һәм башка эшләр йогынтысына дучар булган жир кишәрлегендә мәдәни мирас объекты билгеләренә ия объектларның булуы яисә булмавы билгеләнә торган тикшеренү нәтижәләрен, шулай ук күрсәтелгән документациягә (яисә жир кишәрлегенә) дәүләт тарихи-мәдәни экспертизасы бәяләмәсен үз эченә алган документацияне тапшырырга.

Карала торган территориядә археологик мирас объектлары, шулай ук мәдәни мирас объекты билгеләренә ия объектлар табылган очракта:

- проект документациясе составында ачыкланган мәдәни мирас объектының сакланышын тәмин итү турында яисә коткару археологик кыр эшләрен үткөрү турында бүлекне яисә ачыкланган мәдәни мирас объектының сакланышын тәмин итү проектын яисә үткәрелә торган эшләрнең күрсәтелгән мәдәни мирас объектына йогынтысын бәяләүне үз эченә алган коткару археологик кыр эшләрен үткөрү планын эшләргә (алга таба – ачыкланган мәдәни (археологик) мирас объектының сакланышын тәмин итү чараларын нигезли торган документация яисә документация бүлегә);

- ачыкланган мәдәни мирас объектының сакланышын тәмин итү чараларын нигезли торган документлар яисә документлар бүлегә буенча дәүләт тарихи-мәдәни экспертизасы бәяләмәсен алырга һәм аны күрсәтелгән документлар белән бергә килештерү өчен Комитетка тапшырырга;

- ачыкланган мәдәни мирас объектларының сакланышын тәмин итү чараларын нигезли торган килештерелгән документациядә күрсәтелгән чараларны гамәлгә ашыруны тәмин итәргә.

7. Әйләнә-тирә мохитне саклау чараларын гамәлгә ашыру кирәклеген турында мәгълүмат

Атмосфера һавасын саклау чаралары.

Әйләнә-тирә мохиткә зарарлы матдәләр чыгаруны булдырмау чараларын исемлеген.

Атмосферага зарарлы матдәләр чыгаруны максималь киметү һәм әйләнә-тирә мохитне саклау максатында түбәндәге техник чышәләшләр күз алдында тотыла:

- транспортның һәм нефть һәм газ әзерләүнең максималь-герметизацияләнгән басымлы бер торбалы системасы;

- процесс параметрларын автоматлаштыру чаралары, шулай ук аларны бозган очракта блоклау системасы исәбенә билгеләнгән режимда тоту;

- фланец тоташтырмаларын минималь-кирәкле санда эретеп ябыштыруда эшләнгән нефть транспорты системасы торбаүткәргечләрен файдалану;

- югары басым белән торбаүткәргечләрнең ныклығына һәм герметиклығына гидравлик сынау үткөрү;

- жылылык белән эшкәртелгән торбаүткәргечләр һәм детальләр куллану;

- торбаүткәргечләрне һәм жайланмаларны, саклагыч өслекләр һәм электрохимик саклау чараларын кулланып, туфрак тунуыннан комплекслы яклау;

- торбаүткәргечләрнең һәм арматураның жир өсте участокларының тышкы өслеген лак-буяу материаллары белән атмосфера коррозиясеннән саклау;
- транспорт объектларының барлык ачык мәйданчыкларында газ анализаторлары ярдәмендә һава мохите торышын тикшереп торы һәм нефть һәм газ әзерләү;
- вакытлыча файдалануга бирелгән жирләрне рекультивацияләү һәм жирдән файдаланучыларга кире кайтару.

Атмосфера һавасын саклау максатларында түбәндәге шартларны, чараларны һәм эшләрне үтәргә кирәк:

- транспорт чаралары двигательләрен, төзелеш машиналарын һәм механизмнарын атмосферага зарарлы матдәләр чыгаруның мөмкин булган дәрәжәсенә мәжбүри диагностикалау;
- расланган график буенча транспорт чаралары, төзелеш машиналарын двигательләрен эшләтеп җибәрү һәм җылыту;
- төнге вакытта техниканы эшли торган двигатель белән калдыруны тыю;
- төзелеш-монтаж эшләре табигатьне саклау законнарының гамәлдәге таләпләре, нормалары катгый үтәлгәндә даими җитештерү, ведомство һәм дәүләт инженер-экология контроле режимнарында гамәлгә ашырылырга тиеш;
- төзелеш-монтаж эшләрен башкарганда кулланыла торган машиналарның двигательләрен һәм механизмнарын көйләү, бу исә эшкәртелгән газлар белән атмосферага зарарлы матдәләр чыгаруны киметә;
- төзелеш өчен бирелгән территория чикләрен мәжбүри үтәү;
- төзелеш өчен җибәрелә торган төзелеш материалларының экологик иминлеге гигиена сертификатлары булган махсуслаштырылган предприятиеләрдән сатып алынырга тиеш;
- юл һәм автотранспорт техникасын билгеләнгән вакытта техник карау, техник хезмәт күрсәтү һәм планлы-кисәтү ремонтны үткәрү исәбенә төзек хәлдә тоту;
- төзек булмаган яисә көйләнмәгән двигательле һәм ягулык стандартларына туры килми торган техниканы эксплуатацияләүне тыю;
- калдыкларны һәм төзелеш чүпләрен яндыруны тыю;
- эшләренә этаплап, кыска-кыска юл белән башкару, бу техниканы таратырга ярдәм итә һәм бер үк вакытта атмосфера һавасына йөкләнешне киметә;
- автомашиналарның һәм махсус техниканың агулы һәм төтенле газларын контрольдә тоту;
- ягулык-майлау материаллары таралуны булдырмау;
- коелучан йөк ташучы автосамосваллар һәм борт машиналары алмаштырыла торган махсус тентлар белән җиһазландырылырга тиеш;
- лак-буяу материаллары, сыек нигездәге су үткәрми торган материаллар, мастиклар китерелергә һәм герметик махсус савытта сакланырга тиеш;

- һавадагы зарарлы матдәләренң микъдарын контрольдә тоту.

Күрсәтелгән чараларны гамәлгә ашыру атмосфера һавасына китерелә торган зыянны минимумга кадәр киметә.

Су объектларыннан рациональ файдалануны һәм саклауны, шулай ук су биологик ресурсларын саклауны тәмин итә торган чаралар, техник чишелешләр һәм корылмалар.

Төзелеш эшләренң жир өсте һәм жир асты су ресурсларына тискәре йогынтысын булдырмау өчен табигатьне саклау чаралары комплексы каралган:

- төзелеш-монтаж эшләрен башкару өчен билгеләнгән чикләренә саклау;
- төзелеш мәйданчыгыннан агып төшүче суларны турыдан-туры урын рельефына оештырылмыйча агызуны тыю;
- эш урыннарын һәм төзелеш мәйданчыкларын коммуналь һәм төзелеш калдыкларын жыю өчен контейнерлар белән тәмин итү;
- төзелеш чүп-чарларын, коммуналь калдыкларны саклау һәм утильләштерү урыннарына вакытында жыеп чыгару;
- төзелеш мәйданчыгында ягулык саклауны бетерү;
- сыйфат сертификаты булган төзелеш материалларын куллану;
- жир өстендәге һәм кар суларының табигый агымын саклау өчен эшләр тәмамлангандан соң төзелеш полосасын планлаштыру;
- бозылган жирләренә вакытында рекультивацияләү;
- машиналарга һәм механизмнарга техник хезмәт күрсәтү (ягулык салу, юу, ремонт) су саклау зоналарыннан тыш махсус билгеләнгән мәйданчыкларда гына башкарыла.

Нефть промыслы объектларының эшләве авария хәлләре килеп чыгу ихтималына бәйле, нәтижәдә өске су объектларына һәм грунт суларына пычраткыч матдәләр жәлеп ителү ихтималы бар.

Промысел объектларында авария хәлләре нәтижәсендә жир өсте су объектларының һәм грунт суларының пычрануын булдырмау яисә киметү максатында проектта аварияләр килеп чыгу ихтималын киметүгә юнәлдерелгән берничә технологик чишелеш каралган:

- технологик процесс максималь герметизацияләнгән;
- технологик жиһазларны ачык мәйданчыкта урнаштыру, бу шартлау-янгын куркынычы булган зоналар булдыру ихтималын киметә;
- процесс параметрларын автоматлаштыру чаралары, шулай ук аларны бозган очракта блоклау системасы исәбенә билгеләнгән режимда тоту;
- фланец тоташтырмаларын минималь-кирәкле санда эретеп ябыштыруда эшләнгән нефть транспорты системасы торбаүткәргечләрен файдалану;
- процесс параметрларын билгеләнгән режимда тоту автоматлаштыру чаралары исәбенә каралган;
- торбаүткәргечләренң ныклығына һәм герметиклыгына гидравлик сынау үткөрү;

- жылылык белән эшкәртелгән торбалар һәм торба үткәргеч детальләрен куллану;

- торбаүткәргечләргә һәм жайланмаларны, саклагыч өслекләр һәм электрохимик саклау чараларын кулланып, туфрак тунуыннан комплекслы яклау;

- торбаүткәргечләрнең һәм арматураның жир өсте участкаларының тышкы өслеген лак-буяу материаллары белән атмосфера коррозиясеннән саклау;

- нефть һәм газ жыю һәм транспортлау объектларының барлык ачык майданчыкларында газ анализаторлары ярдәмендә һава мохите торышын тикшереп тору;

- жир өсте һәм жир асты суларын пычрату мөмкинлеген булдырмый торган житештерү, житештерү-яңгыр һәм көнкүреш агынтыларын жыю һәм бүлөп бирү системасы.

Жир ресурсларын һәм туфрак катламын саклау һәм алардан нәтижәле файдалану чаралары, шул исәптән бозылган яисә пычранган жир кишәрлекләрен һәм туфрак катламын рекультивацияләү чаралары.

Жир ресурсларын саклау һәм алардан нәтижәле файдалану максатларында проектта түбәндәге чаралар каралган:

- табигый ландшафтны максималь саклап, жирләргә рациональ бүлөп чыгару;

- төзелеш эшләрен катгый рәвештә бүлөп бирелгән чикләрдә башкару;

- нефть һәм нефть продуктларының агып китүен булдырмау;

- скважиналарны, торба үткәргечләргә һәм башка корымаларны ышанычлы герметизацияләүгә тәмин итү;

- блок жиһазларын куллану;

- торбаүткәргечләргә гидравлик сынаулар белән тикшерү;

- торбаүткәргечләрнең һәм башка корымаларның эксплуатацияләү чорында ышанычлылыгын тәмин итү;

- эксплуатация колонналарын, нефть үткәргечләрен коррозиядән саклауны тәмин итү;

- ремонт эшләрендә герметик асқымалардан һәм катламлы һәм агып төшүче суларны жыю өчен савытлардан файдалану, соңыннан аларны утильләштерү;

- бетон белән капланган технологик майданчыкларны нефтьнең авария хәлөндәгә таралуына комачаулаучы бордюр белән әйлөндөрөп алу;

- сәнәгый-явым-төшем һәм производство агынты суларын технологик майданчыклардан чыгару, аннары аларны чистарту корымаларына чыгару;

- махсус билгеләнгән майданчыкларда машиналарга һәм механизмнарга техник хезмөт күрсөтү;

- планлаштыру эшләрен һәм техник рекультивациягә вакытында башкару;

- төзекләндерелә торган объектларга якин урыннарда транспорт һәм техника хәрәкәтен чикләү;
- житештерү һәм куллану калдыкларын махсус контейнерларга жыеп, алга таба полигонга чыгару;
- бозылган жирләрне биологик рекультивацияләү;
- әйләнә-тирә мохитне саклау буенча барлык чараларны һәм кагыйдәләрне төгәл үтәү.

Жир асты байлыкларын саклау чаралары.

Геологик мохиткә йогынтыны киметү максатында, шулай ук туфракның, төче жир асты суларының һәм жир асты байлыкларының пычрануын кисәтү өчен проектта түбәндәге чаралар каралган:

- табигый ландшафтны махсималь саклап, жирләрне рациональ бүлеп чыгару;
- төзелеш эшләрен катгый рәвештә бүлеп бирелгән чикләрдә башкару;
- нефть һәм нефть продуктларының агып китүен булдырмау;
- торбаүткәргечләрне һәм башка корылмаларны ышанычлы герметизацияләүне тәмин итү;
- торбаүткәргечләрне гидравлик сынаулар белән тикшерү;
- торбаүткәргечләрнең һәм башка корылмаларның эксплуатацияләү чорында ышанычлылыгын тәмин итү;
- торбаүткәргечләрне коррозиядән саклауны тәмин итү;
- сәнәгый-явым-төшем һәм производство агынты суларын чистарту корылмаларына чыгарып жибәрү;
- житештерүдә экология контроле план-графигы нигезендә сулыклардан һәм су пунктларынан су пробаларын системалы рәвештә алу һәм анализлау;
- махсус билгеләнгән мәйданчыкларда машиналарга һәм механизмнарга техник хезмәт күрсәтү;
- планлаштыру эшләрен һәм рекультивацияне вакытында башкару;
- әйләнә-тирә мохитне саклау буенча барлык чараларны һәм кагыйдәләрне төгәл үтәү.

Күрсәтелгән чараларны үтәгәндә проектлана торган объектның геологик мохиткә йогынтысы минимумга кадәр киметелгән.

Тискәре йогынты проекттан тайпылышлар очрагында, шулай ук персонал хаталары хисабына һәм авария хәлләрендә килеп чыгарга мөмкин.

Авария хәлләре нәтижәсендә геологик мохитнең һәм грунт суларының пычрануын булдырмау яисә киметү максатында проектта аварияләр килеп чыгу ихтималын киметүгә юнәлдерелгән берничә технологик чишелеш каралган:

- технологик жиһазларны ачык мәйданчыкта урнаштыру, бу шартлау-янгын куркынычы булган зоналар булдыру ихтималын киметә;

- процессның һәм мохитнең коррозия активлығының эш параметрларына туры килә торган ябу-жайга салу арматурасын һәм технологик жайланмаларны сайлау;

- процесс параметрларын автоматлаштыру чаралары, шулай ук аларны бозган очракта блокау системасы исәбенә билгеләнгән режимда тоту;

- фланецлы кушылмаларның минималь кирәкле санын файдалану;

- торбаүткәргечләрнең ныклыгына һәм герметиклыгына гидравлик сынау үткөрү;

- житештерү, житештерү-яңгыр һәм көнкүреш суларын жыю һәм агызып жиберү системасы.

Эксплуатация чорында технологик ремонт операцияләре йомык схема буенча циркуляция системалары, герметизацияләүче сальник жайланмалары, технологик Сыеклыкларның һәм башка материалларның туфракка элэгүен булдырмый торган тиз төшерелә торган торбалы тоташтырмалар кулланып башкарылырга тиеш.

Проектлана торган объектны эксплуатацияләү чорында авария хәленең килеп чыгуын булдырмау өчен түбәндәгеләр тәмин ителергә тиеш: корылмаларның, жиһазларның техник торышын тикшереп тору; вакытында планлы-кисәтү ремонты.

Үсемлекләр һәм хайваннар дөньясын һәм аларның яшәү тирәлеген саклау чаралары.

Территориянең үсемлекләр дөньясын саклау максатында проектта түбәндәге чаралар каралган:

- табигый ландшафтны максималь саклап, жирләрне рациональ бүлеп чыгару;

- төзелеш эшләрен катгый рәвештә бүлеп бирелгән чикләрдә башкару;

- нефть һәм нефть продуктларының агып китүен булдырмау;

- скважиналарны, торба үткәргечләрне һәм башка корылмаларны ышанычлы герметизацияләүне тәмин итү;

- агач-куаклык үсемлекләрен проектта каралмаган рәвештә бетерүне тыю;

- төзелеш мәйданчыкларында һәм янәшәдәге территориядә үсемлекләрне яндыруны, учак ягуны, калдыкларны һәм чүп-чарны яндыруны тыю;

- махсус билгеләнгән мәйданчыкларда машиналарга һәм механизмнарга техник хезмәт күрсәтү;

- планлаштыру эшләрен һәм рекультивацияне (техник һәм биологик) вакытында башкару;

- әйләнә-тирә мохитне саклау буенча барлык чараларны һәм кагыйдәләрне төгәл үтәү.

Территориянең хайваннар дөньясын саклау максатында проектта түбәндәге чаралар каралган:

- табиғый ландшафтны максималь саклап, жирләрне рациональ бүлеп чыгару;

- төзелеш эшләрән катгый рәвештә бүлеп бирелгән чикләрдә башкару;

- нефть һәм нефть продуктларының агып китүен булдырмау;

- терлекләр ачык траншеяләргә һәм чокырларга эләкмәсен өчен жир эшләрәнең дәвамлылығын киметү;

- хайваннар өчен мөмкин булган урыннарда хайваннар дөньясы объектлары һәм аларның яшәү тирәлеген өчен куркыныч булган химик реагентларны һәм башка материалларны саклауны һәм куллануны тыю;

- материалларны һәм чималны киртәләнгән урыннарда бетонланган һәм җимерелгән мәйданчыкларда гына саклау;

- территориянең төзелеш һәм коммуналь калдыклар белән чүпләнүен булдырмау.

Проектлана торган эшләрне штат режимында башкарганда, үсемлекләр һәм хайваннар дөньясының санына һәм төр составына йогынты локаль характерда булчак. Районның флора һәм фаунасы составында сизелерлек үзгәрешләр көтелми.

Проектлана торган объектларны нормаль режимда эксплуатацияләү янәшәдәге территориянең үсемлекләр һәм хайваннар дөньясына мөмкин булган йогынты ясаычак.

Куркыныч калдыкларны җыю, алардан файдалану, зарарсызландыру, транспортировкалау һәм урнаштыру чаралары.

Табиғый мохитне (үсемлекләрен, туфракны, жир асты суларын һәм жир асты байлыктарын) СМР калдыктары белән пычранудан саклауны тәмин итү буенча экологик таләпләрне үтәү өчен җитештерү һәм коммуналь калдыктар белән эш итү системасы оештырыла. Система түбәндәгеләрне күздә тоты:

- СМР чорында барлыкка килә торган инерт төзелеш материаллары калдыктарынан алдагы технологик операцияләрдә файдалану, бу исә калдыктарны иң аз күмүгә һәм табигать ресурстарын саклауны тәмин итә;

- калдыктарны рөхсәтсез урнаштыруны һәм территорияләрен чүп-чардан арындыруны булдырмау өчен калдыктарны урнаштыру һәм эшкәртү урыннарына даими рәвештә чыгару;

- төзелеш эшләре башланганчы калдыктарны махсуслаштырылган оешмаларга тапшыру турында шартнамәләр төзү;

- барлыкка килә торган калдыктарны эшкәртү предприятиесенә урнаштыруны, шулай ук күмү өчен полигонга чыгаруны тәмин итү өчен аларның төрләре һәм класслары буенча аерым җыюны оештыру;

- эшләр башкарылган участкадан калдыктарны чыгару ешлығын үтәү, шулай ук аларны эшкәртү яисә күмү өчен башка объектларга тапшыру шартларын үтәү;

- эшләр башкару участогында калдыкларны табигатьне саклау законнары таләпләре нигезендә вакытлыча саклау шартларын үтәү;
- идарәнең жиһазландырылган стационар житештерү участокларында үзәкләштерелгән жыю өчен алып чыгу хисабына житештерү һәм коммуналь калдыкларны төзелеш мәйданчыкларында кыска вакытлы саклау;
- калдыкларны транспортлауга карата санитар-экологик таләпләрне үтәү.

Капиталь төзелеш объектсында мөмкин булган авария хәлләре килеп чыгуны һәм аларның регион экосистемасына йогынтысы нәтижеләрен минимальләштерү чаралары.

«Куркыныч житештерү объектларының сәнәгать куркынычсызлыгы турында» 1997 елның 21 июлендәге 116-ФЗ номерлы федераль закон нигезендә төзелеш объектлары куркыныч объектлар категориясенә керми.

Торбаүткәргечләрне эксплуатацияләү барышында аварияләр торбаүткәргечләрнең коррозиядән жимерелүе, төрле механизмнарның механик зарарлануы, торбаүткәргечләрне ремонтлаганда ут эшләр башкарганда килеп чыга.

Монтаж һәм ремонт эшләр башкарганда жибәрелгән хаталар торбаүткәргечне эксплуатацияләү процессында нефтьнең агып китүенә китерергә мөмкин. Куркыныч участокларда мөмкин булган аварияләр һәм инцидентлар килеп чыгуның башлангыч вакыйгалары (сәбәпләре) булырга мөмкин:

- 1) технологик жайланманың механик тузуы;
- 2) фланцларның тыгызлануы яисә конструкцияләренен, прокладка материалының ялгыш сайланган типлары, беркетү болтларын житезлек тартмау яисә тигезсез тартмау, беркетү эшләнмәләренен тулы комплекты булмау һ.б. нәтижәсендә фланцевый кушылмаларның тыгызлыгы яисә аларның таркалуы;
- 3) технологик жайланма диварларының тутыгуы;
- 4) технологик системалар элементларының үтә алмавы;
- 5) технологик процесс параметрларын жайга салу системаларының төзексезлеге;
- 6) жайга салу һәм ябу арматурасы тыгызлауларының сафтан чыгуы;
- 7) технологик жайланма материалының эксплуатацияләү шартларына туры килмәве;
- 8) аппаратураның яисә торбаүткәргечләрнең механик зарарлануы;
- 9) жиһазларны монтажлаганда һәм ремонтлаганда жибәрелгән хаталар;
- 10) хезмәт күрсәтүче персонал гамәлләре аркасында килеп чыккан эксплуатация хаталары;
- 11) террорчылык актлары;
- 12) табигать факторларының йогынтысы.

Санап үтелгән башлангыч вакыйгаларны тагын да эрерәк итеп өч төркемгә төркемләргә мөмкин:

- технологик факторга бәйлә вакыйгалар;
- табигать йогынтысына бәйлә вакыйгалар;
- кеше факторы белән бәйлә вакыйгалар.

Төп жиһазның (сууткәргечнең) физик тузуы нигездә торбаүткәргеч стеналарына йөкләнешнең циклы тәсире белән бәйлә. Бу яктан торбаүткәргечләрнең насос станцияләренә турыдан-туры тоташкан участоклары аеруча зәгыйфь була, алар суырту режимы үзгәрү һәм шул вакытта гидравлик дулкыннар барлыкка килү нәтижәсендә торбаүткәргечләргә циклик йөкләнеш чыганагы булып торалар.

Төрле табигый факторларның йогынтысы шулай ук жиһазларның герметиклыгын киметүгә сәбәп булырга мөмкин. Мәсәлән, аппаратлар металлында жәрәхәтләр коррозияләр булганда югары температура деформацияләренә китерә торган аномаль түбән температуралар технологик жиһазларның нәзберек жимерелүенә һәм, нәтижә буларак, куркыныч матдәләрнең әйләнә-тирәгә бүленеп чыгуына китерергә мөмкин.

Кеше факторы китереп чыгарган технологик жиһазларның герметиксызлануы нигездә ремонт эшләрен башкарганда жибәрелгән хаталар белән аңлатыла, бу исә еш кына фланец кушылмаларының тыгызлыгы булмау, насосларның тыгызлануы һәм ябылу арматурасы аша куркыныч матдәләрнең агып чыгуына китерергә мөмкин.

Проектлана торган объектта гадәттән тыш хәлләр куркынычын киметүгә юнәлдерелгән чаралар.

Проектлана торган объектта куркынычны һәм зарарлылыкны киметү максатында проектта түбәндәге чаралар карала:

- технологик процесс максималь герметизацияләнгән;
- басым астында эшли торган савытлар саклагыч клапаннар белән жиһазландырыла;
- биеклектә урнашкан бикләү арматурасына һәм контроль-үлчәү приборларына (сепараторларда, савытларда һәм башка аппаратларда һәм корылмаларда) хезмәт күрсәтү өчен киртәле баскычлар һәм хезмәт күрсәтү майданчыклары каралган;
- төп технологик операцияләр белән идарә итү даими хезмәт күрсәтүче персоналдан башка автоматлаштыру чаралары ярдәмендә башкарыла;
- объект территориясендә кешегә яна торган куркыныч турында тыю һәм кисәтү плакатлары һәм билгеләре эленергә тиеш;
- жайланма жиһазларына Экологик, технологик һәм атом күзәтчелеге буенча федераль хезмәтнең «Нефть һәм газ сәнәгатендә куркынычсызлык кагыйдәләре» сәнәгать куркынычсызлыгы өлкәсе федераль нормаларын һәм

кагыйдәләрен раслау турында» 2020 елның 15 декабрендәге 534 номерлы боерыгы белән танышкан квалификацияле персонал хезмәт күрсәтергә тиеш;

- жиһазларны, арматураны һәм торбаүткәргечләрне сайлау эш басымыннан, температурадан, тирәлекнең коррозиялелегеннән һ.б. чыгып башкарыла;

- аппаратларны һәм торбаүткәргечләрне дренажлау ябык системага (дренаж сыешлыгына) башкарыла;

- торбаларны тоташтыру эретеп ябыштырганда башкарыла, фланцев тоташтырулар арматураны һәм жиһазларны тоташтыру өчен генә урнаштырыла;

- хезмәт күрсәтүче персоналның иминлеген тәмин итү өчен жиһазларның металл өлешләрен жиргә утырту күздә тотыла.

Объектта житештерү процессларының куркынычсызлыгы шулай ук норматив документация таләпләрен канәгатьләндерә торган һәм имгәнүләр һәм һөнәри авырулар чыганагы булмаган житештерү жиһазларын куллану исәбенә дә тәмин ителә.

Житештерү һәм куллану калдыкларын жыю, туплау, транспортлау, эшкәртү, утильләштерү, зарарсызландыру, урнаштыру гамәлләре.

Вакытлыча саклау (туплау) аларның барлыкка килү чыганаclarы урыннарында, ягъни бүленгән участок чикләрендә төзелеш объектына турыдан-туры якин территорияләрдә Россия Федерациясе Баш дәүләт санитария табибының 2021 елның 28 гыйнварындагы 3 номерлы карары белән расланган СанПиН 2.1.3684-21 «Шәһәр һәм авыл жирлекләре территорияләрен карап тотуга, су объектларына, эчә торган суга һәм халыкны эчә торган су белән тәмин итүгә, атмосфера һавасына, туфракка, торак урыннарга, житештерү, жәмәгать урыннарын эксплуатацияләүгә, санитар-эпидемиягә каршы (профилактик) чараларны оештыруга һәм үткөрүгә карата санитар-эпидемиологик таләпләр» санитария нормалары һәм кагыйдәләренең санитар-экологик таләпләре нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

Төзелеш эшләрен башкару чорында калдыкларны туплау (вакытлыча туплау) урыннары төзелеш мәйданчыкларында карала һәм эшләрне башкару проектында билгеләнә.

СМР үткөрү алдыннан төзелеш мәйданчыгында эшчеләрнең тормыш эшчәнлегенә һәм хужалык эшчәнлегенә нәтижәсендә барлыкка килгән калдыкларны жыю өчен металл контейнерлар урнаштырыла.

Предприятиедә калдыкларны жыю һәм вакытлыча саклау өчен үзәкләштерелгән урыннар оештырылган. Калдыклар тупланган саен махсуслаштырылган объектларга урнаштыру өчен тапшырыла.

«Житештерү һәм куллану калдыклары турында» 1998 елның 24 июнендәге 89-ФЗ номерлы федераль законның 24.7 статьясындагы 4 пункты нигезендә ККК милекчеләре каты коммуналь калдыклар белән эш итү буенча хезмәтләр

күрсөтүгө эшчәнлек зонасында каты коммуналь калдыктар барлыкка килә һәм аларны туплау урыннары урнашкан региональ оператор белән килешү төзөргә тиеш.

Проектлана торган объект ККК белән эш итү буенча региональ оператор эшчәнлегенә көнчыгыш зонасында урнашкан, проектлау вакытында региональ оператор булып «Гринта» ЖЧЖ тора.

ККК тикләштерелгән калдыктарны Әлмәт муниципаль районында, Рус Акташы авыл җирлегендә урнашкан калдыктар белән эш итү комплексына (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2018 елның 13 мартындагы 149 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Калдыктар белән эш итү өлкәсендәге территориаль схема нигезендә) чыгару күздә тотыла.

Сәнәгать калдыктары милекчеләре сәнәгать калдыктары белән эш итүгә лицензияләре булган тиешле оешмалар белән килешүләр төзи.

«Экология» илкүләм проекты составындагы «I һәм II класслы калдыктар белән эш итү өчен инфраструктура» федераль проектына гамәлгә ашыру кысаларында «Федераль экология операторы» ФДУП Россия Федерациясе территориясендә I-II класслы калдыктар белән эш итү буенча федераль оператор итеп билгеләнгән.

Калдыктарның төрләре, саны, токсиклыгы, жыю, туплау һәм утильләштерү системасы турындагы мәгълүматлар «Татнефть» ГАЖ структур бүлекчәләрендә калдыктар белән эш итү буенча РД нигезендә кабул ителә.

Калдыктар белән эш итүнең күрсәтелгән механизмы әйләнә-тирә мохит компонентларын җитештерү һәм куллану калдыктары белән пычрату мөмкинлеген минимумга җиткерә.

Материалны туплаганда, ташыганда һәм транспортлаганда Россия Федерациясе Хезмәт һәм социаль яклау министрлыгының «Йөкләрне төю-бушату һәм урнаштырганда хезмәтне саклау кагыйдәләрен раслау турында» 2020 елның 28 октябрендәге 753н номерлы боерыгы таләпләре үтәлгә тиеш.

8. Территорияне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау, шул исәптән янгын куркынычсызлыгын һәм гражданнар оборонасын тәмин итү чараларын гамәлгә ашыру кирәклегенә турында мәгълүмат

Проектлана торган объектта – проектлана торган корылмаларда әйләнештә була торган куркыныч матдә булып Березовка нефть ятмасы скважиналарынан иярчен газ булган су-нефть эмульсиясе тора.

«Хәвефле җитештерү объектларының сәнәгать иминлегенә турында» 1997 елның 21 июлендәге 116-ФЗ номерлы федераль закон нигезендә нефть янгын чыгу куркынычы югары булган углеводородлар катнашмасы булып тора, димәк, проектлана торган объект куркыныч җитештерү объектларына керә –

хәвефле категориягә куркыныч матдәләр (янучан, оксидлашучы, янучан, шартлаучан һәм агулы) барлыкка килә, файдаланыла, эшкәртелә, хасил була, саклана, күчерелә һәм юкка чыгарыла торган объектлар керә.

Нефтьнең агрегат торышы – сыеклык. Россия Федерациясе Баш дәүләт санитария табибының 2021 елның 28 гыйнварындагы 2 номерлы карары белән расланган СанПиН 1.2.3685-21 «Яшәү тирәлегә факторларының кеше өчен иминлеген һәм (яисә) зарарсызлыгын тәмин итүгә гигиена нормативлары һәм таләпләр» санитария кагыйдәләре һәм нормалары нигезендә нефть куркынычлылыкның 2 классына караган матдә булып тора. Кабыну температурасы – 28°C, ут кабу - 50°C һәм үзлектән янып китү – 300°C. Янучанлыкның түбән чиге – 2,9%, һавадагы күләме буенча, өске – 15 %. Нефть парларында күкертле водород бар. Кешегә наркотик, агулаучы һәм буа торган характердагы йогынты ясый. Үзәк нерв системасына, сулыш органнарына, тирегә тәэсир итә. СССР Дәүләт стандартының 1988 елның 29 сентябрендәге 3388 номерлы карары белән расланган һәм гамәлгә кертелгән ГОСТ 12.1.005-88 «Хезмәт куркынычсызлыгы стандартлары системасы. Эш зонасы һавасына гомуми санитария-гигиена таләпләре» дәүләтара стандарты нигезендә нефть аэрозоленең эш зонасы һавасында ПДК-10 мг/м³ артмый, углеводка күчереп исәпләгәндә жиңел углеводородлар буенча концентрация – иң күбе 300 мг/м³.

Россия Федерациясе Баш дәүләт санитария табибының 2021 елның 28 гыйнварындагы 2 номерлы карары белән расланган СанПиН 1.2.3685-21 «Яшәү тирәлегә факторларының кеше өчен иминлеген һәм (яисә) зарарсызлыгын тәмин итүгә гигиена нормативлары һәм таләпләр» санитария кагыйдәләре һәм нормалары нигезендә нефть газы куркынычлылыкның 2 классына караган матдә булып тора. Үзлектән янып китү температурасы – 450°C. Янучанлыкның түбән чиге – һавадагы күләме буенча 2,9%, өске – 15%. Кеше организмына наркотик, агулау һәм буу характерында йогынты ясый. Үзәк нерв системасына, сулыш органнарына, тирегә тәэсир итә. Сероводород – көчле агу, сулыш тукталудан үлемгә китерә. СССР Дәүләт стандартының 1988 елның 29 сентябрендәге 3388 номерлы карары белән расланган һәм гамәлгә кертелгән ГОСТ 12.1.005-88 «Хезмәт куркынычсызлыгы стандартлары системасы. Эш зонасы һавасына гомуми санитария-гигиена таләпләре» дәүләтара стандарты нигезендә эш зонасы һавасында углеводородлар буенча ПДК – 300 мг/м³, углеводородлар белән катнашмада күкертле водород буенча концентрация – 3 мг/м³ һәм күкертле водород буенча – 10 мг/м³.

Татарстан Республикасы Гражданнар оборонасы эшләре һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгының 29.05.2024 ел, № 231 хаты нигезендә проектлана торган объект өчен «Гражданнар оборонасы чаралары, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чаралары исемлеген» бүлеген эшләү зарур (башлангыч мәгълүматлар һәм таләпләр бирелгән).

Проект документациясен эшләгәндә түбәндәгеләрне исәпкә алырга кирәк:

Инженер-геологик эзләнүләр нәтижәләре. Хисап буенча, тикшеренүче майданчыкларда, трассаларда һәм аларга якин территорияләрдә өске һәм

тирәнлектәге грунт массивларының тотрыклылыгына тискәре йогынты ясарга мөмкин булган куркыныч табигый һәм техноген процесслар һәм күренешләр (эрозия, шуышулар, суффозия, сөзәк процесслар һ.б.) юк. Трассаларны һәм аларга яқын территорияләргә тикшерү нәтижәсендә карстның нинди дә булса базы һәм күмелгән күренешләргә (упкыннар, жир өслегенәң утырулары, чокырлар, казанлыклар һ.б.) ачыкланмаган. Карала торган территориядә булган биналарда һәм корылмаларда деформациянең күренеп торган чагылышлары күзәтелми.

Инженер-гидрометеорологик тикшеренүләр нәтижәләргә. Хисап нигезендә проектлана торган объектлар өскә су объектларына һәм аларның су саклау зоналарына һәм яр буе яклау полосаларына кагылмый.

Инженер-гидрометеорологик тикшеренүләр үткөрү барышында су киртәләргә аша үтүләр булмау сәбәплә, гидрологик характеристикалар исәпләнмәде.

Проектлана торган объект В.Д. Шашин исемендәге «Татнефть» ГАЖ булып тора. Ул гражданның оборонасы буенча икенче категориягә кертелгән һәм гражданның оборонасы буенча төркемнәргә кертелгән территорияләрдән (Әлмәт ш.) читтә урнашкан.

Татарстан Республикасы Гражданның оборонасы эшләргә һәм гадәттән тыш хәлләр министрлығының 29.05.2024 ел, № 231 хаты нигезендә:

проектлана торган объект гражданның оборонасы буенча категорияләnmәгән булып тора;

проектлана торган объект гражданның оборонасы буенча II төркемгә кертелгән Әлмәт шәһәрненән якынча 31 км алып 41 км кадәр урнашкан;

проектлана торган объект химик зарарлану, жимерелү, радиоактив зарарлану һәм һәлакәтле су басу ихтималы булган зоналарга эләмки;

объектта гражданның оборонасының саклау корылмаларын төзү таләп ителми.

Проектлана торган объектны гражданның оборонасы категориясенә кертүне Россия Федерациясә Хөкүмәтенең «Дәүләт икътисадындагы роленә яисә халыкның иминлегенә йогынтысына карап, оешмаларны гражданның оборонасы категорияләргә кертү кагыйдәләргә раслау турында» 2016 елның 16 августындагы 804 ДСП номерлы карары таләпләргә туры китереп үткәргә.

«Гражданның оборонасы чаралары, гадәттән тыш хәлләргә кискәтү чаралары исемлегә» бүлеген эшләргә Росстандартның 12.01.2023 ел, № 10-ст боерыгы белән расланган һәм гамәлгә кертелгән ГОСТ Р 22.2.13-2023 «Гадәттән тыш хәлләрдә куркынычсызлык. Гражданның оборонасы буенча чаралар, капитал төзелеш объектларын проектлаганда табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләргә кискәтү чаралары исемлеген эшләү тәртибә» илкүләм стандарты, гадәттән тыш хәлләргә кискәтү чараларын проектлау нормалары һәм кагыйдәләргә булган башка норматив-техник документлар нигезендә алып барырга.

Татарстан Республикасы Төзелеш,
архитектура һәм торак-коммуналь
хужалыгы министрлыгының
«_02_» 06.2025 №_695/о____
боерыгы белән расланды

«Березовка нефть ятмасын төзекләндерү.
«Ямашнефть» НГЧИ. 2023 ел» объекты буенча
территорияне ызанлау проекты

Бүлек номеры	Атамасы	Искәрмә
5	5 нче бүлек. Территорияне ызанлау проекты. График өлеше.	
6	6 нче бүлек. Территорияне ызанлау проекты. Текст өлеше.	
7	7 нче бүлек. Территорияне ызанлау проектының нигезләү материаллары. График өлеше.	китерелми
8	8 нче бүлек. Территорияне ызанлау проектының нигезләү материаллары. Аңлатма язуы.	китерелми

**«Березовка нефть ятмасын төзекләндерү.
«Ямашнефть» НГЧИ. 2023 ел»**

5 нче бүлек. Территорияне ызанлау проекты.
График өлеше

Эчтәлек

«Березовка нефть ятмасын төзекләндерү. «Ямашнефть» НГЧИ. 2023 ел» объекты территориясен ызанлау проекты составында барлыкка килә торган жир кишәрлекләре юк, шуңа бәйле рәвештә территорияне ызанлау сызымы эшләнмәгән.

**«Березовка нефть ятмасын төзекләндерү.
«Ямашнефть» НГЧИ. 2023 ел»**

6 нчы бүлек. Территорияне ызанлау проекты.
Текст өлеше

1. Барлыкка килә торган жир кишәрлекләре исемлеге

«Березовка нефть ятмасын төзекләндерү. «Ямашнефть» НГЧИ. 2023 ел» объекты территориясен ызанлау проекты составында барлыкка килүче жир кишәрлекләре юк.

«Березовка нефть ятмасын төзекләндерү. «Ямашнефть» НГЧИ. 2023 ел» объекттын төзү һәм алга таба эксплуатацияләү кысаларында вакытлыча (төзелеш чорына) жир бүлеп бирүне оештыру планлаштырыла.

Жирләрне вакытлыча биләп тору төзелеш чорына кадастр исәбенә куелмыйча формалаштырыла. Линия объекттын гавами сервитут шартларында урнаштыру өчен жирләрне вакытлыча файдалануга бирү каралган.

Чикләрендә объектны гавами сервитут шартларында урнаштыру күздә тотыла торган жир кишәрлекләре исемлеге 1 нче таблицада күрсәтелгән.

1 нче таблица – Чикләрендә объектны гавами сервитут шартларында урнаштыру күздә тотыла торган жир кишәрлекләре исемлеге

Булган жир кишәрлегенң кадастр номеры/(бер өлеше) файдалануга тапшыру өчен каралган жирдән (кадастр кварталының) бердәм файдалану номеры	Күчемсез мөлкәт объектлары турында белешмәләр	Рөхсәт ителгән файдалану төрө	Булган жир кишәрлегенң урнашу урыны (жир кишәрлегенң адресы)
16:07:000000:8936	юк	жир асты байлыкларыннан файдалану	Татарстан Республикасы, Әлмәт муниципаль районы, Борискино авыл жирлеге
16:07:000000:8937	юк	Авыл хужалыгы житештерүе өчен (пай жирләре)	Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Әлмәт муниципаль районы, Борискино авыл жирлеге
16:07:170004:57	юк	Авыл хужалыгында файдалану өчен	Татарстан Республикасы, Әлмәт районы, «Борискино» АКХ
16:07:170004:263 Бердәм жирдән	юк	энергетика	Татарстан Республикасы, Әлмәт муниципаль

Булган жир кишәрлегенен кадастр номеры/(бер өлеше) файдалануга тапшыру өчен каралган жирдөн (кадастр кварталының) бердәм файдалану номеры	Күчемсез мөлкәт объектлары турында белешмәләр	Рөхсәт ителгән файдалану төрө	Булган жир кишәрлегенен урнашу урыны (жир кишәрлегенен адресы)
файдалану 16:07:000000:890			районы, «Березовка» ЖЧЖ
16:07:210006:1413	юк	агач әзерләү; агач булмаган урман ресурсларын әзерләү һәм жыю; азык-төлек урман ресурсларын әзерләү һәм дару үләннәре жыю; аучылык хужалыгын алып бару һәм аучылык алып бару; авыл хужалыгын алып бару; фәнни- тикшеренү эшчәнлеген, белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру; рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру; урман жиләк-жимеш, декоратив үсемлекләр, дару үләннәре үстөрү; жир асты байлыкларын геологик өйрәнү, файдалы казылмалар ятмаларын эшкөртү; сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектларын, шулай ук гидротехник корылмаларны һәм махсуслаштырылган портларны төзү һәм эксплуатацияләү; дини эшчәнлекне гамәлгә ашыру; линияле объектларны төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү; Россия Федерациясе Урман кодексының 6 статьясындагы 2 өлеше нигезендә билгеләнгән башка төрләр	Татарстан Республикасы, Әлмәт муниципаль районы, Яңа Троицкий авыл җирлеге
16:07:210006	юк	Рөхсәт ителгән файдалану төрө билгеләнмәгән	Татарстан Республикасы, Әлмәт муниципаль

Булган жир кишәрлегенен кадастр номеры/(бер өлеше) файдалануга тапшыру өчен каралган жирдән (кадастр кварталының) бердәм файдалану номеры	Күчемсез мөлкәт объектлары турында белешмәләр	Рөхсәт ителгән файдалану төрө	Булган жир кишәрлегенен урнашу урыны (жир кишәрлегенен адресы)
			районы
16:07:210006:928	юк	Шөгәрчә ятмасында скважиналар бораулау өчен	Татарстан Республикасы, Әлмәт районы, Кәләй урман хужалыгы, Ракаш урманчылыгы
16:07:000000:8241	юк	агач әзерләү; агач булмаган урман ресурсларын әзерләү һәм жыю; азык-төлек урман ресурсларын әзерләү һәм дару үләннәрен жыю; аучылык хужалыгы өлкәсендәге эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру; авыл хужалыгы алып бару; фәнни-тикшеренү эшчәнлеген, белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру; рекреацион эшчәнлекне гамәлгә ашыру; урман жиләк-жимеше, декоратив үсемлекләр, дару үләннәре үстерү; урман үсемлекләренен (үсентеләрнен, чәчкеннәрнен) утырту материалы; жир асты байлыкларын геологик өйрәнүне гамәлгә ашыру, файдалы казылмаларны разведкалау һәм чыгару; сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар, дингез портлары, дингез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм алардан файдалану; линия объектларын төзү,	Татарстан Республикасы, Әлмәт муниципаль районы, Борискино авыл жирлегә

Булган жир кишәрлегенен кадастр номеры/(бер өлеше) файдалануга тапшыру өчен каралган жирдән (кадастр кварталының) бердәм файдалану номеры	Күчемсез мөлкәт объектлары турында белешмәләр	Рөхсәт ителгән файдалану төрө	Булган жир кишәрлегенен урнашу урыны (жир кишәрлегенен адресы)
		реконструкцияләү, алардан файдалану; дини эшчәнлек алып бару; агач һәм башка урман ресурсларын эшкәртү; өлеге Кодексның 6 статьясындагы 2 өлеше нигезендә билгеләнгән башка төрләр	
16:07:210006:114	юк	скв. 7196, 7022, 7195, 7021	Татарстан Республикасы, Әлмәт районы, Кәләй урман хужалыгы, Ракаш урманчылыгы
16:07:000000:4501	юк	жир асты байлыкларын геологик өйрәнү һәм файдалы казылмалар ятмаларын эшкәртү эшләрен башкару	Татарстан Республикасы, Әлмәт муниципаль районы, «Кәләй урманчылыгы» ДБУ, Ракаш кишәрлеге урманчылыгы, 45,46,58,59,60 кв.
16:07:210006:1108	юк	жир асты байлыкларын геологик өйрәнү, үзгач эзерләү хокукына ия файдалы казылмалар ятмаларын эшкәртү максатларында эшләр башкару өчен	Татарстан Республикасы, Әлмәт муниципаль районы, «Нарат» ЖЧЖ
16:07:220001:109	юк	Файдалы казылмалар чыгару максатларында	РФ, Татарстан Республикасы, Әлмәт муниципаль районы, Кузайкино авыл жирлеге, Кузайкино авылы, кв-л 220001, ж.к. 109
16:07:220001:34 Бердәм жирдән файдалану 16:07:000000:2281	юк	Авыл хужалыгы житештерүе өчен	Татарстан Республикасы, Әлмәт муниципаль районы, «Нарат» авыл хужалыгы ЖЧЖ
16:07:220001:32 Бердәм жирдән	юк	Авыл хужалыгы житештерүе өчен	Татарстан Республикасы, Әлмәт муниципаль

Булган жир кишәрлегенен кадастр номеры/(бер өлеше) файдалануга тапшыру өчен каралган жирдән (кадастр кварталының) бердәм файдалану номеры	Күчемсез мөлкәт объектлары турында белешмәләр	Рөхсәт ителгән файдалану төрө	Булган жир кишәрлегенен урнашу урыны (жир кишәрлегенен адресы)
файдалану 16:07:000000:2281			районы, «Нарат» авыл хужалыгы ЖЧЖ
16:07:220001:27 Бердәм жирдән файдалану 16:07:000000:1359	юк	Авыл хужалыгы житештерүе өчен (Ямашнефть НГЧИ персп. бораулау)	Татарстан Республикасы, Әлмәт муниципаль районы, «Нарат» ЖЧЖ
16:07:280006:346	юк	агач эзерләү; агач булмаган урман ресурсларын эзерләү һәм жыю; азык-төлек урман ресурсларын эзерләү һәм дару үләннәре жыю; аучылык хужалыгын алып бару һәм аучылык алып бару; авыл хужалыгын алып бару; фәнни- тикшеренү эшчәнлеген, беләм бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру; рекреация эшчәнлеген гәмәлгә ашыру; урман җиләк-җимеш, декоратив үсемлекләр, дару үләннәре үстерү; жир асты байлыklarын геологик өйрәнү, файдалы казымалар ятмаларын эшкәртү; сусаклагычлар һәм башка ясалма су объектларын, шулай ук гидротехник корымаларны һәм махсуслаштырылган портларны төзү һәм эксплуатацияләү; дини эшчәнлекне гәмәлгә ашыру; линияле объектларны төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү; Россия Федерациясе Урман кодексының 6 статьясындагы 2 өлеше	Татарстан Республикасы, Әлмәт муниципаль районы, Сәрән авыл жирлеге, «Кәләй урманчылыгы» ДКУ, Чишмә беренче кишәрлеге урманчылыгы, 1 квартал 5 бүлемтек өлеше, 2 квартал, 18, 24, 25 бүлемтек өлешләре

Булган жир кишәрлегенен кадастр номеры/(бер өлеше) файдалануга тапшыру өчен каралган жирдән (кадастр кварталының) бердәм файдалану номеры	Күчемсез мөлкәт объектлары турында белешмәләр	Рөхсәт ителгән файдалану төрө	Булган жир кишәрлегенен урнашу урыны (жир кишәрлегенен адресы)
		нигезендә билгеләнгән башка төрләр	
16:07:000000:4497	юк	жир асты байлыкларын геологик өйрәнү һәм файдалы казылмалар ятмаларын эшкәртү эшләрен башкару	Татарстан Республикасы, Әлмәт муниципаль районы, «Кәләй урманчылыгы» ДБУ, 1 нче Чишмә кишәрлеге урманчылыгы, 2,4 квартал
16:07:280006:72 Бердәм жирдән файдалану 16:07:000000:891	юк	энергетика	Татарстан Республикасы, Әлмәт муниципаль районы
16:07:280006:117	юк	Березовка ятмасындагы скважиналар бораулау өчен	Татарстан Республикасы, Әлмәт районы, Кәләй урман хужалыгы, 1 нче Шешминка урманчылыгы
16:07:280006	юк	Рөхсәт ителгән файдалану төрө билгеләнмәгән	Татарстан Республикасы, Әлмәт муниципаль районы
16:07:280006:118	юк	Березовка ятмасындагы скважиналар бораулау өчен	Татарстан Республикасы, Әлмәт районы, Кәләй урман хужалыгы, 1 нче Шешминка урманчылыгы
16:07:280006:21	юк	11724 скважина	Татарстан Республикасы, Әлмәт районы, Кәләй урман хужалыгы, Ракаш урманчылыгы

2. Барлыкка килә торган жир кишәрлекләренен характерлы нокталары координаталары исемлеге

«Березовка нефть ятмасын төзекләндерү. «Ямашнефть» НГЧИ. 2023 ел» объекты территориясен ызанлау проекты составында барлыкка килүче жир кишәрлекләре юк.

3. Ызанлау проектын эзерлөү гамәлгә ашырыла торган территория чикләре турында белешмәләр (китерелми)

Ызанлау проектын эзерлөү гамәлгә ашырыла торган территория чикләре турында Күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрын алып бару өчен файдаланыла торган координаталар системасында мондый чикләренң характерлы нокталары координаталары исемлеген үз эченә алган белешмәләр. Территориаль зоналар өчен Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә билгеләнгән ызанлау проектын эзерлөү гамәлгә ашырыла торган территория чикләренң характерлы нокталары координаталары чикләренң характерлы нокталары координаталарын төгәл билгеләү таләпләре нигезендә билгеләнә, алар «Ызанлау проектын эзерлөү гамәлгә ашырыла торган территория чикләренң борылыш нокталары координаталары исемлеге» дигән 2 нче таблицада китерелде.

4. Барлыкка китерелә торган жир кишәрлекләреннән территорияне планлаштыру проекты нигезендә рөхсәт ителгән файдалану төре

Территорияне ызанлау проектында жир кишәрлеге булдыру каралмаган.